

Část A

Metodický návod odboru odpadů Ministerstva životního prostředí pro
zpracování Plánu odpadového hospodářství původce – obce

Praha, MŽP říjen 2004

Obsah

1. Úvodní ustanovení.....	3
2. Oblast použití.....	5
3. Obecné náležitosti pro POH původce vyplývající z ustanovení zákona o odpadech.....	5
4. MINIMÁLNÍ OBSAH A ROZSAH POH PŮVODCE – OBCE (včetně komentáře).....	8
4.1 Obsah POH obce	8
Terminologie	8
A) Název dokumentu	8
B) Účel Plánu odpadového hospodářství obce.....	8
C) Působnost a doba platnosti POH obce.....	9
D) Identifikační údaje obce	9
E) Zpracovatel Plánu odpadového hospodářství obce, pokud ho obec nezpracovává sama	9
F) Přehled druhů a kategorií produkovaných odpadů, způsoby nakládání s nimi a způsob jejich využití nebo odstranění	10
G. Vyhodnocení stávajícího způsobu nakládání s odpady s požadavky stanovenými v zákoně a prováděcích právních předpisech	18
H) Vyhodnocení souladu odpadového hospodářství obce se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje.....	19
I) Přehled cílů POHo a opatření (programů) k jejich dosažení (včetně termínů), které bude obec (svazek obcí) realizovat	20
J) Příjmy a výdaje na odpadové hospodářství, struktura zdrojů a dynamika změn - komunální odpad	21
K) Způsob organizačního zabezpečení řízení odpadového hospodářství obce včetně seznamu vnitřních dokumentů	22
L) Přílohy	22
5. Postup při zpracování Plánu odpadového hospodářství obce.....	23
6. Doporučený postup při předkládání Plánu odpadového hospodářství původce – obce (svazku obcí).....	24
7. Doporučení a informace pro krajské úřady sdělující připomínky k POH původce.....	24
8. Doporučená formální úprava	25
9. Seznam tabulek.....	25
10. Používané zkratky:	25
11. Přílohy	26
Příloha č. 1 - Přehled kódů nakládání s odpady	26
Příloha č. 2 - Doporučené rozšíření obsahu Plánu odpadového hospodářství původce – obce	27
Příloha č. 3 - Metodika výpočtu postupného snižování množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO)	31

1. Úvodní ustanovení

Metodický návod je vydáván s cílem sjednotit přístupy původců odpadů – obcí při přípravě a zpracování Plánu odpadového hospodářství obce (dále jen „POH obce, resp. POHo“) a je jednou z pomůcek, které by měly být pro dotčené subjekty návodem pro dosažení cílů stanovených v Plánu odpadového hospodářství ČR (dále jen POH ČR) a POH krajů. Návod by měl usnadnit původci - obci zpracování POH a sjednotit pohled na některé nejednoznačnosti, které mohou vyplynout z ustanovení dotčených právních předpisů.

Metodický návod pro zpracování POH - obce je doporučeným postupem. Obec může postupovat při zpracování podle jiného schématu, ale vždy musí vycházet ze zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a předpisů ho provádějících, zejména § 28 vyhlášky MŽP č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady ve znění pozdějších předpisů, POH ČR a závazné části POH příslušného kraje.

Předpokladem pro kvalitní zpracování POH původce obecně je naplnění jeho obsahu věcně správnými daty přehledným a srozumitelným způsobem, stanovení ekonomicky reálných cílů a cílových hodnot a účinných opatření a programů pro jejich dosažení. Cíle by měly vycházet z potřeb obce, ale jejich rámec musí být v souladu s POH příslušného kraje.

Metodický návod obsahuje podrobnosti a doporučené postupy vycházející ze zákona o odpadech a předpisů ho provádějících a řeší problematiku přípravy a zpracování POH obce.

Účelem návodu je zajistit, aby POH obce byl zpracován v doporučeném obsahovém rozsahu a s využitím ukazatelů (indikátorů) stanovených pro monitoring odpadového hospodářství.

Hlavní zásady zpracování plánu jsou:

- připravit plánovací (řídicí) dokument pro odpadové hospodářství původce - obce vycházející z priorit předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností, zvyšování podílu úpravy vznikajících odpadů s následným využitím (recyklací) takto upravených odpadů a optimalizace nakládání s odpady při všech činnostech původce - obce,
- závazným podkladem je závazná část POH kraje vyhlášená obecně závaznou vyhláškou příslušného kraje,
- plánovací období je nejméně 5 let a změna plánu musí být provedena do 3 měsíců od změny podmínek, na jejichž základě byl plán zpracován,
- data využívaná pro přípravu POH obce jsou data z povinné evidence původců odpadů podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, vykazovaná za období 2000 – 2003, při využití dat je nutné uvádět vždy jejich zdroj,
- Plán odpadového hospodářství obce je zaměřen na odpady, které produkuje obec, jako jejich původce, tedy nikoli pouze odpady komunální,
- zvýšený, jednorázový vznik odpadů vlivem přírodní katastrofy nebo jiné mimořádné situace, kterou původce – obec nemohl ovlivnit se nepovažuje za produkci odpadů započítávanou pro výpočet limitů k vypracování POH,
- POH obce bude posuzován z hlediska vlivů na životní prostředí pouze tehdy, pokud tak stanoví závěr zjišťovacího řízení (§ 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 100/2001 Sb.).

Pro zpracování plánu je doporučeno:

- Plán odpadového hospodářství obce je zpracováván za účelem stanovení cílů a souboru opatření (programů) k jejich dosažení ve stanovených termínech. Vstupní analýza současného stavu odpadového hospodářství obce (svazku obcí) je nutnou podkladovou, nikoli však hlavní částí plánu,
- zajistit maximální provázanost POHo s relevantními programovými dokumenty zpracovávány v obci, kraji (např. Realizační programy POH ČR, programy snižování emisí, Krajské energetické koncepce apod.) a koordinaci mezi orgány výkonu veřejné správy v jednotlivých oblastech v obci (zejména ochrana ovzduší, IPPC, ochrana přírody, územní rozvoj...),
- pro jednotlivé (vybrané) skupiny odpadů stanovit v POH obce zásady pro předcházení a omezování vzniku odpadů, optimalizaci nakládání s nimi a cíle, nástroje a opatření (programy) pro dosažení těchto cílů. Pro cíle definovat cílové hodnoty vybraných indikátorů, které je možné hodnotit (měřit). Cíle je doporučeno dělit na cíle dlouhodobé (5 a více let) střednědobé (2 - 5 let), krátkodobé (do 2 let) a operativní (ihned),
- mezi cíle plánu zahrnout pouze takové, jejichž naplnění mohou obce v rámci svých kompetencí garantovat nebo ovlivnit použitím vhodných nástrojů řízení OH nebo realizací navržených opatření (programů),
- kromě hlavních cílů POH obce, které musí být v souladu se závaznou částí POH kraje, resp. POH ČR může obec stanovit další cíle a pro všechny takto stanovené cíle definovat nástroje a opatření (programy) k jejich dosažení, včetně odpovědnosti za jejich realizaci, nutné zdroje a termíny kontroly jejich dosažení,
- opatření a programy pro naplnění cílů sestavit do časového scénáře (v tabelární formě) a rozčlenit je na opatření (programy) základní (podporující hlavní cíle vyplývající z právních předpisů, POH ČR, POH kraje nebo vyplývající z odkazu na významné odborné argumenty) a opatření (programy) doporučené, jejichž aplikace vychází z dalších, specifických cílů a podmínek obce a povede prokazatelně k naplnění cílů POH ve smyslu předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností a optimalizace nakládání s nimi (např. dobrovolné nástroje, optimalizace rozhodovacích procesů orgánů obce),
- u všech navrhovaných základních opatření (programů) zvážit jejich dopad z hlediska ekonomické náročnosti, environmentální účinnosti a sociální akceptovatelnosti, uvést a posoudit možná rizika jejich realizace,
- pokud obec nezpracovává POH sama je při zadávání díla nutné respektovat požadavky zákona o veřejných zakázkách.

2. Oblast použití

Metodický návod je určen jednak původcům odpadů – obcím (svazku obcí) a jednak pracovníkům příslušných krajských úřadů, kteří posuzují předložený návrh POH obce nebo svazku obcí, z pohledu náležitostí stanovených zákonem o odpadech a jeho prováděcích předpisů a zda je v souladu s řešením (požadavky) závazné části POH kraje a jejich případnými změnami.

Využití návodu je doporučeno zejména při:

- přípravě a zpracování POH původci odpadů - obci, která produkuje ročně více než 10 tun nebezpečného odpadu nebo více než 1000 tun ostatního odpadu,
- zpracování připomínek příslušných krajských úřadů k POHo.

3. Obecné náležitosti pro POH původce vyplývající z ustanovení zákona o odpadech

Přehled vybraných ustanovení zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech (dále jen zákon):

§ 41

(1) Plán odpadového hospodářství v rozsahu stanoveném tímto zákonem zpracovává ministerstvo, kraje v samostatné působnosti a původci odpadů.

(2) Plán odpadového hospodářství se zpracovává za účelem vytváření podmínek pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi podle tohoto zákona.

(3) Na zpracování, projednávání a schvalování návrhů plánů odpadového hospodářství se nevztahuje správní řád.

(4) Do plánů odpadového hospodářství České republiky a krajů lze veřejně nahlížet, pořizovat si z nich výpisy, opisy nebo kopie.

§ 43

(10) Závaznou část plánu odpadového hospodářství kraje a její změnu vyhlásí kraj obecně závaznou vyhláškou. Závazná část plánu odpadového hospodářství kraje je závazným podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství původců odpadů a pro rozhodovací a koncepční činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství.

§ 44

(1) Plán odpadového hospodářství původce odpadů zpracovávají původci odpadů, kteří produkuje ročně více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu.

(2) Plán odpadového hospodářství původce odpadů musí být v souladu se závaznou částí řešení plánu odpadového hospodářství kraje a jejími změnami.

(3) Plán odpadového hospodářství původce odpadů se zpracovává na dobu nejméně 5 let a musí být změněn při každé zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl zpracován, a to nejpozději do 3 měsíců od změny podmínek.

(4) Původce odpadů, který ke dni vyhlášení závazné části řešení plánu odpadového hospodářství kraje nebo její změny produkuje množství odpadů nad limit stanovený v odstavci 1, je povinen zpracovat návrh plánu odpadového hospodářství do 1 roku od vyhlášení závazné části plánu odpadového hospodářství kraje nebo její změny. Ostatní původci jsou povinni zpracovat návrh plánu odpadového hospodářství do 1 roku od dosažení produkce odpadů nad limit stanovený v odstavci (1).

(5) Původce odpadů je povinen kopii návrhu svého plánu odpadového hospodářství nebo jeho změny zaslat krajskému úřadu, příslušnému podle sídla provozovny původce odpadů, a to nejpozději do 3 měsíců od jeho zpracování. V případě, že návrh plánu odpadového hospodářství původce odpadů neobsahuje náležitosti stanovené tímto zákonem a prováděcím právním předpisem nebo není v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje a její změnou, příslušný krajský úřad do 3 měsíců ode dne obdržení návrhu plánu odpadového hospodářství původce odpadů sdělí původci odpadů své připomínky.

(6) Původce odpadů je povinen do 3 měsíců ode dne doručení připomínek příslušného krajského úřadu zaslat tomuto krajskému úřadu upravený plán odpadového hospodářství se zapracovanými připomínkami.

(7) Plán odpadového hospodářství původce odpadů je závazným podkladem pro jeho činnosti.

(8) Obce, které k zabezpečení svých povinností při nakládání s komunálním odpadem vytvořily dobrovolný svazek obcí,¹ mohou na základě písemné dohody zpracovat společný plán odpadového hospodářství původce odpadů, určující rozsah a způsob nakládání s komunálním odpadem.

(9) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem obsah plánu odpadového hospodářství původce odpadů.

Náležitosti POH původce vyplývající z ustanovení vyhlášky MŽP č. 383/2001 Sb.

Obsah plánu POH původce stanovený v § 28:

Plán odpadového hospodářství původce odpadů obsahuje:

- a) Identifikační údaje původce (obchodní firma, právní forma, sídlo, IČ, statutární zástupce),
- b) přehled druhů a kategorií produkovaných odpadů, způsoby nakládání s nimi a způsob jejich využití nebo odstranění, vyhodnocení stávajícího způsobu nakládání s odpady s požadavky stanovenými v zákoně a prováděcích právních předpisech,
- c) vyhodnocení souladu odpadového hospodářství původce se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje nebo dotčených krajů,
- d) přehled cílů a opatření k jejich dosažení (včetně termínů), která bude původce realizovat k předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností,

---

¹Zákon č.128/2000 Sb., o obcích

- e) způsob organizačního zabezpečení řízení odpadového hospodářství původce včetně seznamu vnitřních dokumentů,
- f) jméno, příjmení a kontaktní údaje odpadového hospodáře, je-li původce odpadů povinen odpadového hospodáře podle § 15 zákona ustanovit.

4. MINIMÁLNÍ OBSAH A ROZSAH POH PŮVODCE – OBCE (včetně komentáře)

Minimální obsah POH původce je stanoven v ustanovení § 28 vyhlášky MŽP č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů a jeho rozsah včetně komentáře a podrobností je doporučen pro Plán odpadového hospodářství obce (POHo) v kapitole 4.1. tohoto metodického návodu.

Komentář:

Minimální obsah znamená nezbytný doporučený rozsah pro zpracování Plánu odpadového hospodářství obce (svazku obcí). Pokud obce vzhledem k rozvojovým úvahám zváží potřebu zpracovat rozšířenou verzi POHo, může využít doporučené rozšíření obsahu a rozsahu POHo, které je uvedeno v Příloze č. 2.

Pokud svazek obcí zpracovává společný POHo, je vždy zpracována souhrnná tabulka za celý svazek obcí. Je však třeba upozornit na fakt, že svazek obcí může společně zpracovat POHo pro komunální odpad, ale obec je ze zákona povinna zpracovat plán pro veškerý odpad, který jako původce produkuje.

Za vhodné se považuje v případě svazku obcí zpracovat POHo za ucelený region/svozoovou oblast, včetně obcí, které nemají povinnost POHo zpracovávat.

4.1 Obsah POH obce

Terminologie

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.²

Plán odpadového hospodářství obce obsahuje:

Plán odpadového hospodářství obce (vztahuje se vždy i na POH svazku obcí)³ obsahuje:

A) Název dokumentu

Doporučený název: Plán odpadového hospodářství – název obce, nebo sdružení obcí, plná adresa obecního nebo městského úřadu (magistrátu), včetně PSČ, IČ.

Komentář:

Např. Plán odpadového hospodářství obce XY

Obecní úřad (městský úřad, Magistrát) obce XY, adresa úřadu, včetně PSČ, IČ.

Plán odpadového hospodářství (název svazku obcí) zpracovaný pro obce: XY, XZ ....., adresa, včetně PSČ.

B) Účel Plánu odpadového hospodářství obce

Komentář:

Stručně a jasně vyjádřený hlavní účel (důvod) pro který byl plán zpracováván. Účel musí být formulován v souladu s aktuálním právním stavem v OH ČR, včetně POH ČR, resp. POH příslušného kraje.

² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (§ 1)

³ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (§ 49)

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech (§ 44 odst. 8)

Účelem Plánu odpadového hospodářství obce je v souladu s principy udržitelného rozvoje, povinnostmi zákona a s cíli POH ČR a POH příslušného kraje stanovit:

- výhled pro systém odpadového hospodářství obce (svazku obcí) na období nejméně 5 let,
- cíle a opatření pro předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností,
- opatření pro splnění cílů závazné části POH kraje ve způsobech využití odpadů a nakládání s nimi, v reálném časovém a ekonomickém scénáři,
- podmínky pro realizaci navrženého systému OH obce,
- způsob organizačního a informačního zabezpečení řízení odpadového hospodářství obce (svazku obcí),
- ekonomickou optimalizaci nakládání s odpady v obci (svazku obcí),
- způsob komunikace s veřejností s cílem zajistit splnění cílů POHo,
- postup posouzení shody POHo s příslušným POH kraje.

C) Působnost a doba platnosti POH obce

Komentář:

Stanovení územní a časové závaznosti POHo. Na jaké období je plán zpracován. Pokud je zpracováván společný POH pro svazek obcí podle § 44 odst. 8, doložit působnost kopií dohody mezi zúčastněnými obcemi a seznam obcí sdružených ve svazku.

Časové údaje vymezující dobu zpracování plánu (od kdy do kdy byl plán zpracováván).

D) Identifikační údaje obce

Komentář:

Jméno obce, úplná a přesná adresa, IČ, statutární zástupce, tel., fax, e-mail, obdobně identifikační údaje svazku obcí a jednotlivých obcí sdružených ve svazku.

Jméno, příjmení a kontaktní údaje na osobu oprávněnou jednat za obec (svazek obcí), nemá-li obec povinnost ustanovit odpadového hospodáře podle § 15 zákona o odpadech.

Jméno, příjmení a kontaktní údaje odpadového hospodáře, je-li původce odpadů povinen odpadového hospodáře podle § 15 zákona ustanovit.

Název kraje, do kterého obec patří.

E) Zpracovatel Plánu odpadového hospodářství obce, pokud ho obec nezpracovává sama

Komentář:

Pokud obec nezpracovává POHo sama uvede v této části identifikační údaje zpracovatele POHo v rozsahu: obchodní firma, právní forma, adresa, IČ, statutární zástupce, jména expertů podílejících se na zpracování (vlastní zaměstnanci i externí spolupracovníci).

V případě, že obec zpracovává POHo sama, popíše tuto skutečnost a uvede jména vlastních zaměstnanců, kteří se na přípravě podíleli, včetně kontaktů na ně. Uvede také jména případných externích konzultantů, včetně kontaktů na ně.

F) Přehled druhů a kategorií produkovaných odpadů, způsoby nakládání s nimi a způsob jejich využití nebo odstranění

Komentář:

Pokud je POHo zpracováván souhrnně za svazek obcí zpracovávají se jednotlivé tabulky souhrnně za celé sdružení, včetně obcí, které nesplňují limit pro zpracování POHo. V komentáři se zhodnotí podíl obcí, které jsou do POH zařazeny a nesplňují limit, na produkci odpadů svazku obcí.

Pokud je některá část tabulky pro obec nerelevantní, uvedený odpad neprodukuje, řádek se nevyplňuje.

Data využívaná pro zpracování POHo jsou data z evidence původců (obcí) odpadů podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a vyhlášky MŽP č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů, vykazovaná za období 2000 – 2003, pokud není v metodickém návodu výslovně uvedeno jiné vykazovací období.

F.1 Produkce

- **Tabulka č. 4.1.1 – Celková produkce odpadů (název obce) v období 2000 - 2003**

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce [t/rok]				Změna produkce [%]			Měrná produkce v roce 2003 [kg/obyv]*
			2000	2001	2002	2003	01/00	02/01	03/02	

Zdroj dat: Evidence odpadů obce (název obce)

*vztaženo k počtu obyvatel obce v daném roce

Komentář:

Výčet a vykazované množství všech druhů odpadů (slovně a číselně označené podle Katalogu odpadů), vznikajících na katastrálním území obce – svazku obcí, které produkuje obec jako původce odpadů (tedy nejenom komunální odpad), v období 2000 – 2003, uvedeno v t/rok a v procentech meziroční změny.

Hodnoty v tabulce doplnit stručným vysvětlujícím komentářem a zvýraznit v tabulce odpady s největší dynamikou změny (nárůstu nebo poklesu), přičemž výchozím rokem porovnání je vždy předešlý rok, který představuje 100 %. Významnou změnu produkce vždy komentovat.

Měrnou produkci stanovit v kg na obyvatele vztaženou k počtu obyvatel obce v daném roce.

- **Tabulka č. 4.1.2 – Celková produkce komunálních odpadů (název obce) v období 2000 - 2003**

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce [t/rok]				Změna produkce [%]			Měrná produkce v roce 2003 [kg/obyv]*
			2000	2001	2002	2003	01/00	02/01	03/02	

Zdroj dat: Evidence odpadů obce (název obce)

*vztaženo k počtu obyvatel obce v daném roce

Komentář:

Výčet a vykazované množství komunálních odpadů (slovně a číselně označené podle Katalogu odpadů - skupina 20) vznikajících na katastrálním území obce – svazku obcí, které produkuje obec jako původce odpadů, v období 2000 – 2003, uvedeno v t/rok a v procentech meziroční změny (výběr z tabulky č. 4.1.1).

Hodnoty v tabulce doplnit stručným vysvětlujícím komentářem a označit v tabulce odpady s největší dynamikou změny (nárůstu nebo poklesu), přičemž výchozím rokem porovnání je vždy předešlý rok, který představuje 100 %. Významnou změnu produkce vždy komentovat. Měrnou produkci stanovit v kg na obyvatele vztáženou k počtu obyvatel obce v daném roce.

- Tabulka č. 4.1.3 – Celková produkce nebezpečných odpadů (název obce) v období 2000 - 2003

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce [t/rok]				Změna produkce [%]			Měrná produkce v roce 2003 [kg/obyv]*
			2000	2001	2002	2003	01/00	02/01	03/02	

Zdroj dat: Evidence odpadů obce (název obce)

*vztážno k počtu obyvatel v daném roce

Komentář:

Výčet a vykazované množství všech nebezpečných odpadů (slovně a číselně označené podle Katalogu odpadů) vznikajících na katastrálním území obce – svazku obcí, které produkuje obec jako původce odpadů, v období 2000 – 2003, uvedeno v t/rok a v procentech meziroční změny (výběr z tab. č. 4.1.1), přičemž výchozím rokem porovnání je vždy předešlý rok, který představuje 100 %.

Hodnoty v tabulce doplnit stručným vysvětlujícím komentářem a označit v tabulce odpady s největší dynamikou změny (nárůstu nebo poklesu). Významnou změnu produkce vždy komentovat.

Měrnou produkci stanovit v kg na obyvatele vztáženou k počtu obyvatel obce v daném roce.

- Tabulka č. 4.1.4 – Identifikace hlavních druhů NO*(název obce) v období 2000 - 2003

Kat. číslo odpadu (pořadí podle hmotnosti)	Název druhu odpadu	Produkce [t/rok]				Důvody produkce	Potencionální rizika	Opatření k omezení produkce/rizik	Očekávaná produkce 2010
		2000	2001	2002	2003				
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									
9.									
10.									

Zdroj dat: Evidence odpadů obce (název obce)

*Hmotnostně nejvýznamnější

Komentář:

Výčet a vykazované množství hmotnostně nejvýznamnějších druhů nebezpečných odpadů (slovně a číselně označené podle Katalogu odpadů), vznikajících na katastrálním území obce – svazku obcí, které produkuje obec jako původce odpadů, v období 2000 – 2003, uvedeno v t/rok, včetně prognózy vývoje.

Tabulka č.4.1.4 bude zpracována s cílem formulovat rizika plynoucí z produkce nebezpečných odpadů a následná opatření k jejímu omezení. Očekávaný výhled produkce expertně odhadnout.

Ve sloupci důvody produkce se uvede číslice 1 nebo 2 nebo 3:

1-technologický průběžně vznikající odpad,

2-odpad vznikající v důsledku jednorázových opatření (investiční akce, odstranění starých ekologických zátěží apod.),

3- odpad vzniklý v důsledku nestandardních stavů (havárie, odstranění neprodejných zásob výrobků, snižování skladových zásob surovin apod.),

4 – oddělený sběr mobilní i stacionární (sběrné dvory)

Ve sloupci potenciální rizika se uvede nebezpečná vlastnost, nebo nebezpečné vlastnosti charakteristické pro odpad s využitím kódů nebezpečných vlastností (H1-H13).

Ve sloupci opatření k omezení produkce/rizik se uvede číslice 1 nebo 0:

1-pokud je k řešení problematiky odpadu přijato opatření (program) v rámci POHo,

0-pokud není v rámci POHo problematika odpadu řešena.

V případě, že nelze identifikovat požadovaný počet druhů nebezpečných odpadů nevyužijí se všechny řádky tabulky.

Očekávaná produkce v roce 2010 – provede se odborný odhad, způsob odhadu popsat.

Zabývat se pouze hmotnostně nejvýznamnějšími druhy odpadů, seřazenými sestupně, v rozsahu maximálně 10 nejvýznamnějších druhů.

Hodnoty v tabulce doplnit stručným vysvětlujícím komentářem

F. 2 Nakládání

- Tabulka č. 4.1.5 – Způsob nakládání s odpady (název obce) v roce 2003

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Nakládání 2003 [t/rok]				Soulad s POH kraje	
			Kódy R1 – R13	Kódy D1 – D15	Kódy N1 – N7 s výjimkou N3	N3	ano	ne

Zdroj dat: Evidence odpadů obce (název obce)

Komentář:

Nakládání se všemi odpady vyprodukovanými na katastrálním území obce – svazku obcí (slovně a číselně označené podle Katalogu), které produkovala obec jako původce odpadů v roce 2003, uvedeno v t/rok. Způsoby nakládání popsat kódy „R“, „N“ a „D“, dle Přílohy č. 1 Přehled kódů nakládání s odpady.

Ve sloupci soulad s POH kraje se zaznamená soulad současného stavu nakládání pro konkrétní druh odpadu s nakládáním stanoveným v závazné části POH kraje.

- **Tabulka č. 4.1.6 – Celková produkce a nakládání s odpady (název obce) v roce 2003**

Popis	Ostatní odpady/2003		Nebezpečné odpady/2003		Odpady celkem/2003	
	[t/rok]	[%]	[t/rok]	[%]	[t/rok]	[%]
Produkce celkem						100 %
Úprava nebo využití (mimo R12), včetně N1, N2						
Skládkování						
Spalování						
Předání jiné oprávněné osobě						

Zdroj dat: Evidence odpadů obce (název obce)

Komentář:

Celková vykazovaná produkce a nakládání s odpady na katastrálním území obce – svazku obcí, které produkuje obec jako původce odpadů, v roce 2003, uvedeno v t/rok a v procentech, vyjádřených k celkové roční produkci odpadů. Způsoby nakládání shrnout do uvedených skupin.

Způsob nakládání s odpadem v roce 2003 se popisuje přiřazením příslušného kódu využití (R), odstranění (D), kódy ostatního nakládání (N), které jsou uvedeny v Příloze č. 1 tohoto návodu.

Pokud obec odpady předává jiné oprávněné osobě uvede jakým způsobem se s odpady dále nakládá. Ve spolupráci s oprávněnou osobou, v t/rok a v %. (úpravu nebo využití, skládkování, spalování).

Hodnoty v tabulce doplnit stručným vysvětlujícím komentářem, zejména vysvětlit důvod případného vyššího podílu nakládání ve vztahu k produkci.

- **Tabulka č. 4.1.7 – Celková produkce a nakládání s komunálními odpady (název obce) v roce 2003**

Popis	Ostatní odpady/2003		Z OO*BRKO/2003		Nebezpečné odpady/2003		Odpady celkem/2003	
	[t/rok]	[%]	[t/rok]	[%]	[t/rok]	[%]	[t/rok]	[%]
Produkce celkem								100 %
Úprava nebo využití (mimo R12), včetně N1, N2								
Skládkování								
Spalování								
Předání jiné oprávněné osobě								

Zdroj dat: Evidence odpadů obce (název obce)

* OO –Ostatní odpady

Komentář:

Celková vykazovaná produkce a nakládání s komunálními odpady (Skupina 20) na katastrálním území obce – svazku obcí, uvedeno v t/rok a v procentech, vyjádřených k celkové roční produkci odpadů (výběr z tabulky č. 4.1.6). Způsoby nakládání shrnout do uvedených skupin.

BRKO – biologicky rozložitelný komunální odpad (vyhl. č. 383/2001 Sb., § 10).

Způsob nakládání s odpadem v roce 2003 se popisuje přiřazením příslušného kódu využití (R), odstranění (D), kódy ostatního nakládání (N), které jsou uvedeny v Příloze č. 1 tohoto návodu.

Pokud obec odpady předává jiné oprávněné osobě uvede jakým způsobem se s odpady dále nakládá. Ve spolupráci s oprávněnou osobou, v t/rok a v %. (úpravu nebo využití, skládkování, spalování).

Hodnoty v tabulce doplnit stručným vysvětlujícím komentářem, zejména vysvětlit důvod vyššího podílu nakládání ve vztahu k produkci.

Druhy odpadů, které tvoří BRKO:

<i>Kat. číslo odpadu</i>	<i>Název druhu</i>	<i>Podíl biologicky rozložitelné složky (% hm.)</i>
20 01 01	<i>Papír a/nebo lepenka</i>	100
20 01 08	<i>Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven</i>	100
20 01 10	<i>Oděvy</i>	75
20 01 11	<i>Textilní materiály</i>	75
20 01 38	<i>Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37</i>	100
20 02 01	<i>Biologicky rozložitelný odpad</i>	100
20 03 01	<i>Směsný komunální odpad</i>	48
20 03 02	<i>Odpad z tržišť</i>	75
20 03 07	<i>Objemný odpad</i>	30

Podrobněji Příloha č. 3 - Metodika výpočtu postupného snižování množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) ukládaných na skládky.

- Tabulka č. 4.1.8 – Množství vyříděného odpadu z komunálního odpadu (název obce) v období 2002 - 2003

Druh vyříděného odpadu (kat. číslo odpadu)*	2002			2003		
	[t/rok]	[%]	Převažující způsob sběru/ kg/obyv.	[t/rok]	[%]	Převažující způsob sběru/ kg/obyv.
Papír						
Plasty (směsné)						
PET(pokud se sbírá odděleně)						
Sklo celkem						
- sklo barevné						
- sklo bílé						
Kovy						
Biologicky rozložitelný komunální odpad (BRKO) bez papíru						
Nebezpečný odpad (z KO)						
Objemný odpad						
Další komodity						
Celkem			-			

Zdroj dat: Evidence odpadů obce(název obce)

AOS EKO-KOM

Komentář:

Vybrané využitelné odpady odděleně sbírané z komunálního odpadu (KO) na katastrálním území obce – svazku obcí, uvedeno v t/rok a v procentech a v měrných množstvích na obyvatele, vztaženo k počtu obyvatel obce v daném roce.

Procenta vyjadřují poměr k celkové produkci komunálních odpadů v příslušném roce. Převažující způsob sběru označit písmeny – viz. tabulka Způsob sběru.

*K jednotlivým druhům odpadů doplnit katalogová čísla

Hodnoty v tabulce doplnit stručným vysvětlujícím komentářem, zejména zhodnotit zda stávající systém bude nutné změnit (doplnit) v souvislosti se stanovenými cíli POH obce. Předpokládanou změnu kvantitativně popsat (počet nádob, docházková vzdálenost, rozšíření systému odděleného sběru na další druhy odpadů apod.)

Způsob sběru:

Sběrné nádoby	SN
Sběrné dvory	SD
Pytlový sběr	PS
Mobilní sběr	MS
Jiné	Jinak (slovně popsat způsob)

Způsoby sběru převzaty z dotazníku EKO-KOM

Doporučuje se využít výkaz AOS EKO-KOM.

F.3 Zařízení na využívání a odstraňování odpadů

- **Tabulka č. 4.1.9 – Provozovaná zařízení k nakládání s odpady**

Název zařízení/ majitel zařízení	Kód zařízení	Uvedení do provozu/ Předpoklá- dané ukončení provozu	Projektovaná kapacita zařízení v [t/rok]	Kapacitní využití v roce 2003 v [%] k celkové roční projektované kapacitě	Provozovatel/ místo provozu (nakládání)	Kódy zpracováva ných odpadů	Souhlas k provo- zování do /rok
--	-----------------	---	--	---	---	--------------------------------------	--

Zdroj dat: Vlastní šetření

Komentář:

Všechna provozovaná zařízení k nakládání s odpady na katastrálním území obce – svazku obcí. Tabulku vyplnit ve spolupráci s provozovatelem zařízení. Kódem zařízení je míněno označení zařízení kódem „R“ nebo „D“, dle vyhlášky č. 383/2001 Sb. Do tabulky uvést všechna zařízení, mimo zařízení k nakládání s KO.

Tabulku doplnit stručným vysvětlujícím komentářem.

- **Tabulka č. 4.1.10 – Provozovaná zařízení k nakládání s komunálními odpady (KO)**

Název zařízení/ majitel zařízení	Kód zařízení	Uvedení do provozu/ Předpoklá- dané ukončení provozu	Projektovaná kapacita zařízení v [t/rok]	Kapacitní využití v roce 2003 v [%] k celkové roční projektované kapacitě	Provozovatel/ místo provozu (nakládání)	Kódy zpracováva ných odpadů	Souhlas k provo- zování do /rok
--	-----------------	---	--	---	---	--------------------------------------	--

Zdroj dat: Vlastní šetření

Komentář:

Provozovaná zařízení k nakládání s KO na katastrálním území obce – svazku obcí. Tabulku vyplnit ve spolupráci s provozovatelem zařízení (pokud provozovatelem není obec). Kódem zařízení je míněno označení zařízení kódem „R“ nebo „D“, dle vyhlášky č. 383/2001 Sb. Do tabulky uvést pouze zařízení k nakládání s KO.

Tabulku doplnit stručným vysvětlujícím komentářem.

F.4 Prognóza vývoje

- **Tabulka č. 4.1.11 – Kvantifikovaný popis vývoje celkové produkce komunálních a dalších odpadů (název obce)**

Odpad	Celková produkce odpadů			
	2003		2010	
	[t/rok]	[%]	[t/rok]	[%]
Komunální odpady		100 %		100 %
Z komunálního odpadu: a) Vybrané složky odděleného sběru: papír, plasty směsné, PET (pokud se sbírá odděleně), sklo, kovy b) Nebezpečné složky c) Objemný odpad - z toho elektrická a elektronická zařízení d) Biologicky rozložitelný odpad e) Zbytkový směsný odpad				
Stavební odpady				
*				

Zdroj dat: Vlastní výpočet nebo jiný definovaný zdroj, příp. technický odhad

Komentář:

Kvantifikovaný popis vývoje celkové produkce komunálních a dalších uvedených odpadů vznikajících na katastrálním území obce – svazku obcí, které produkuje obec jako původce, s výhledem do roku 2010, uvedeno v t/rok a v procentech, vyjádřených k produkci odpadů roku 2003 (100 %). Zdrojem dat bude vlastní výpočet, jiný publikovaný zdroj (v takovém případě se uvede citace zdroje) nebo technický odhad.

Pro prognózu vývoje KO je třeba zohlednit minimálně následující charakteristiky vývoje obce – počet obyvatel, způsob vytápění, vývoj spotřeby/příjmy domácností, počty nádob pro tříděný sběr, četnost mobilního sběru.

Tabulku doplnit slovním popisem postupu, kterým byla prognóza stanovena. Hodnoty v tabulce doplnit stručným vysvětlujícím komentářem.

*Pokud obec zváží důležitost prognózy pro další druhy odpadů, které produkuje, uvede je v rádcích pod stavební odpady. Půjde zejména o odpady, pro které jsou stanoveny kvantifikované cíle v POH kraje.

G. Vyhodnocení stávajícího způsobu nakládání s odpady s požadavky stanovenými v zákoně a prováděcích právních předpisech

Komentář:

Vyhodnocení souladu současného nakládání s odpady v obci s požadavky stanovenými zákonem o odpadech a předpisy ho provádějící – seznam současných neshod.

Tabulka č. 4.1.12 – Vyhodnocení stávajícího způsobu nakládání s odpady (název obce) v roce 2003 – neshody

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Kód stávajícího způsobu nakládání s odpadem	Neshoda s požadavky zákona

Zdroj: Vlastní šetření

Komentář:

Vyhodnocení stávajícího způsobu nakládání s odpady vznikajícími na katastrálním území obce – svazku obcí, které produkuje obec jako původce odpadů v roce – 2003 – neshody.

Tabulka se vyplňuje pouze při identifikované neshodě. Jedná se o výčet pouze těch odpadů, u nichž existuje neshoda stávajícího způsobu nakládání s nimi, s požadavky stanovenými v zákoně o odpadech a jeho prováděcích předpisech.

Ve sloupci „Neshoda s požadavky zákona“ se uvede ustanovení (číslo §, odst., písmeno) zákona nebo prováděcího předpisu, vůči němuž byla neshoda identifikována.

V případě vyplnění této tabulky je obligatorně nutné zpracovat opatření(program) pro dosažení shody s požadavky zákona.

Vyhodnotit shodu nebo neshodu je u každého druhu odpadu nutné ve vztahu ke všem požadavkům dotčených předpisů. Upozorňujeme, že proces hodnocení shody je poměrně náročný a předpokládá nejen znalost stávajícího způsobu nakládání, ale zejména znalost příslušných právních předpisů.

H) Vyhodnocení souladu odpadového hospodářství obce se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje

- **Tabulka č. 4.1.13 – Porovnání POH (název obce) se závaznou částí POH kraje (název kraje)**

Název POH kraje	Soulad nakládání s odpady obce se závaznou částí POH kraje		Vysvětlivky v případě neshody a definice podmínek dosažení souladu
	ano	ne	
Cíle a konkrétní opatření/programy k jejich dosažení pro:			
<i>předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností</i>			
<i>nakládání s komunálními odpady</i>			
<i>nakládání s vybranými odpady podle části čtvrté tohoto zákona</i>			
<i>nakládání s dalšími odpady, zejména nebezpečnými</i>			
<i>nakládání s odpady z obalů</i>			
<i>využívání odpadů</i>			
<i>snižování podílu odpadů ukládaných na skládku a podílu biologicky rozložitelné složky v nich obsažené</i>			
<i>vytváření integrovaného systému nakládání s odpady</i>			

Komentář:

Srovnání závazné části POH kraje a POH obce (svazku obcí). V případě odlišností doplnit vysvětlením nebo zdůvodněním a to zejména u stanovených kvantifikovaných cílů POH kraje a zpracováním seznamu neshod. K jednotlivým odlišnostem zpracovatel POHo vypracuje zdůvodnění neshody, resp. definuje podmínky dosažení souladu.

Závazná část plánu odpadového hospodářství kraje stanoví konkrétní cíle, konkrétní opatření k jejich dosažení pro

- předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností,*
- nakládání s komunálními odpady,*
- nakládání s vybranými odpady podle části čtvrté tohoto zákona,*
- nakládání s dalšími odpady, zejména nebezpečnými,*
- nakládání s odpady z obalů,*
- využívání odpadů,*
- snižování podílu odpadů ukládaných na skládku a podílu biologicky rozložitelné složky v nich obsažené,*
- vytváření integrovaného systému nakládání s odpady.*

Ve sloupci „Vysvětlivky v případě neshody“ se uvede jednoznačný odkaz na ustanovení POH kraje a heslovitě se uvede v čem neshoda spočívá. V případě identifikované neshody se obligatorně zpracuje opatření(program) na dosažení shody.

I) Přehled cílů POHo a opatření (programů) k jejich dosažení (včetně termínů), které bude obec (svazek obcí) realizovat

- Tabulka č. 4.1.14 - Přehled cílů a opatření (programů) k jejich realizaci

Cíl POHo		Termín realizace:	
Odpovědnost:			
Název opatření/programu			
Vazba na závaznou část POH kraje			
Cílová hodnota:	Pro kvantifikaci cílů a následný monitoring plnění bude využita, tam kde je to možné, soustava indikátorů OH, Příloha č. 2 POH ČR.		
	Činnosti	Způsob monitoringu	Potřeba zdrojů

Komentář:

Přehled hlavních cílů a opatření (programů) stanovených v POH obce (svazku obcí). Cíle a opatření (programy) musí být v souladu s cíli stanovenými právními předpisy, POH ČR a POH kraje. Jednotlivá opatření (programy) rozpracovat do samostatných tabulek, tabulky číslovat jako tabulku č. 4.1.14 a) – z), podle počtu opatření (programů). Pokud budou tabulky uvedeny v příloze, bude v této kapitole uveden přehled cílů s odkazem na přílohu.

Cíl POHo kvantifikovat pro konkrétní druh odpadu, termín realizace uvést jako předpokládaný rok splnění cíle, identifikovat odpovědnost za splnění cíle. Ostatní části tabulky vyplnit podle názvu jednotlivých polí. Pro stanovení cílových hodnot a způsob monitoringu tam, kde je to možné, využít Soustavu indikátorů OH, Příloha č.2 POH ČR.

J) Příjmy a výdaje na odpadové hospodářství, struktura zdrojů a dynamika změn - komunální odpad

J.1 Ekonomické řízení OH

- **Tabulka č. 4.1.15 – Příjmy a výdaje (název obce) na OH v období 2002 - 2003**

Název nástroje	2002		2003	
	Kč	[%]	Kč	[%]
Příjmy				
Poplatky, ceny hrazené občany a živnostníky				
Dotace EKO KOM				
Příjmy z prodeje druhotných surovin				
Jiné příjmy z OH ¹⁾				
Celkem příjmy		100 %		
Celkem příjmy z OH na tunu odpadu				
Celkem příjmy na obyv./rok				
Výdaje				
Výdaje na svoz a odstranění směsného KO				
Výdaje na svoz a odstranění objemného odpadu				
Výdaje na tříděný sběr				
Výdaje na sběr NO z KO				
Výdaje na sběrné dvory				
Vlastní dotace obce do systému				
Výdaje na informační a propagační akce				
Jiné výdaje na OH ²⁾				
Celkem výdaje		100 %		
Celkem výdaje z OH na tunu odpadu				
Celkem výdaje na obyv./rok				
Poměr příjmů k výdajům				

Zdroj dat: *Obecní rozpočet obce (název obce)*

1. *např. dotace z SFŽP ČR apod.*
2. *např. náklady na odstranění „černých skládek“, odpadů vzniklých mimořádnou událostí apod.*

Komentář:

Příjmy a výdaje obce na zajištění systému odpadového hospodářství v letech 2002 – 2003, včetně struktury zdrojů na jednotlivé činnosti, absolutní výše, % z celkových příjmů a výdajů, ve sloupcích uvést souhrnně za rok. Doplnit komentářem o očekávaném vývoji příjmů a výdajů na OH obce vzhledem k naplnění cílů POHo.

V řádce poměr příjmů k výdajům vykázat v příslušném sloupci % poměr, přičemž se za základ 100 % považují příjmy daného roku.

J.2 Administrativní nástroje řízení OH

Komentář:

Přehled/popis hlavních smluvních vztahů zajišťujících OH v obci (svazku obcí) podle jednotlivých služeb a přehled průměrných cen za služby, vztahující se k OH, za roky 2002 a 2003.

Dále uvést zásady obecní vyhlášky, pokud existuje, a návrhy změny vyplývající z POHo.

K) Způsob organizačního zabezpečení řízení odpadového hospodářství obce včetně seznamu vnitřních dokumentů

K.1 Popis stavu informačního a organizačního zabezpečení odpadového hospodářství obce (svazku obcí)

Komentář:

Uvedou se přehledně všechny informace související s organizačním a informačním zabezpečením OH obce, zejména:

- *způsoby a formy komunikace obce s občany k zajištění realizace POHo,*
- *stav a vedení evidence odpadů (způsob jejího vedení – digitální nebo klasická, papírová forma),*
- *odbornost, způsobilost a kvalifikace pracovníků odpadového hospodářství včetně jejich počtu,*
- *zařazení odpadového hospodářství v organizačním schématu obce,*
- *seznam vnitřních dokumentů obce (svazku obcí) k zajištění realizace POHo,*
- *způsob a formy spolupráce obce s původci odpadů, kteří působí na katastrálním území obce na realizaci POHo v souvislosti s plány odpadového hospodářství původců.*

K.2 Aktualizace POHo

Komentář:

Popsat podmínky a definovat rizika spojená s realizací jednotlivých cílů a opatření POHo.

Popsat navržené postupy pro průběžnou kontrolu a změny plnění cílů POHo, včetně odpovědné osoby za popsany monitoring. Tento popis bude vztážen k tabulkám 4.1.14 a) až 4.1.14 z), kde je u jednotlivých opatření uveden způsob monitoringu.

Uvedou se kontaktní údaje osoby (osob) zodpovědné za sledování zásadních změn podmínek, na jejichž základě byl POHo zpracován a osoby zodpovědné za přepracování POHo, nejpozději do 3 měsíců od změny výchozích podmínek.

L) Přílohy

Tabulkový přehled cílů stanovených v POH obce, opatření pro jejich dosažení, včetně indikátorů pro hodnocení POH (viz. Tabulky č. 4.1.14 a) - z) a opatření pro minimalizaci zdravotních a environmentálních rizik (navržená opatření pro minimalizaci zdravotních rizik se doporučují konzultovat s místně příslušnými orgány ochrany veřejného zdraví)

Seznam neshod POHo s POH příslušného kraje

Seznam tabulek

Seznam grafů

Seznam zkratk

Mapové přílohy

5. Postup při zpracování Plánu odpadového hospodářství obce

Původce odpadů - obec, která ke dni vyhlášení závazné části řešení plánu odpadového hospodářství kraje nebo její změny produkuje množství odpadů nad limit stanovený v zákoně o odpadech (více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu), je povinen zpracovat návrh plánu odpadového hospodářství do 1 roku od vyhlášení závazné části řešení plánu odpadového hospodářství kraje nebo její změny. Ostatní původci - obce jsou povinny zpracovat návrh plánu odpadového hospodářství do 1 roku od dosažení produkce odpadů nad limit stanovený v zákoně o odpadech. Plán odpadového hospodářství obce je zpracováván v samostatné působnosti.

Plán odpadového hospodářství obce (svazku obcí) je veřejný dokument, proces jeho přípravy je veřejný a vychází z principu spoluúčasti všech dotčených osob, které se na zpracování mohou nebo chtějí podílet, nebo které mohou být opatřeními POHo ovlivněny.

Obec (svazek obcí) může zvolit pro přípravu Plánu odpadového hospodářství obce variabilní postupy tak, aby byly zohledněny různé způsoby přípravy dokumentu:

- POHo připraví ve spolupráci s vytvořenými pracovními skupinami pracovníci obce zcela sami s využitím vlastních odborných kapacit,
- POHo– připraví obec ve spolupráci s vytvořenými pracovními skupinami a externí poradenskou firmou, která bude obci poskytovat přímé metodické a procesní konzultace a vedení celého procesu zpracování POH,
- Zpracování POHo bude na základě veřejné zakázky a pod vedením obce svěřeno externímu zpracovateli. Pracovní skupiny jsou v tomto modelu zpracování v pozici oponentů a konzultantů.

Pro všechny varianty procesu přípravy POHo se doporučuje ustavit v obci (svazku obcí):

- Řídící výbor pro zpracování POH obce (svazku obcí)
- Pracovní skupiny k řešení závažných odborných částí POHo. Do těchto týmů se doporučuje získat zástupce lokálních odborných autorit z řad odborníků veřejné správy, podnikatelské a průmyslové sféry, státních a akademických institucí, zástupce NGO a dalších zainteresovaných subjektů.

Cílem takové spolupráce je získat co nejširší soubor názorů a argumentů pro návrhy cílů POHo a opatření k jejich realizaci.

Jednání Řídícího výboru i pracovních skupin jsou svolávána zástupcem zadavatele zpracování POH podle potřeby v průběhu zpracování plánu.

Postup zpracování POHo je nezbytné průběžně dokumentovat, včetně všech kol připomínkového řízení a způsobu vypořádání připomínek.

Způsob a četnost projednání jednotlivých částí návrhu POHo nebo verzí POHo určuje zástupce zadavatele zpracování plánu.

Postup stanovení cílů POHo a opatření/programů pro jejich realizaci by měl vycházet z analýzy stávajícího stavu OH obce (F1, F2, F3), prognózy vývoje (F4) a identifikovaných neshod (G,H). Měly by být projednány se všemi dotčenými subjekty obce. Stanovení cílů POHo je náročný proces vyžadující znalost problematiky OH i znalosti procesů vyjednávání. Obec by měla získat pro stanovené cíle POHo podporu tak, aby závazná část plánu obce byla nejen v souladu s POH kraje, ale také byla pro občany akceptovatelná.

6. Doporučený postup při předkládání Plánu odpadového hospodářství původce – obce (svazku obcí)

- Původce odpadů (tedy i obec nebo svazek obcí) je povinen kopii návrhu plánu odpadového hospodářství (nebo jeho změny) zaslat krajskému úřadu příslušnému podle sídla původce odpadů, a to nejpozději do 3 měsíců od jeho zpracování.
- V případě, že návrh POHo nebude obsahovat náležitosti stanovené zákonem a dalšími prováděcími předpisy nebo nebude v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje (a její příp. změnou), příslušný kraj do 3 měsíců ode dne obdržení návrhu POHo sdělí obci (svazku obcí) své připomínky.
- Obec (svazek obcí) je povinna do třech měsíců ode dne doručení připomínek kraje písemně kraji sdělit, jak jeho připomínky do svého POHo zapracoval.
- Obec (svazek obcí) je povinna do třech měsíců ode dne doručení připomínek příslušného krajského úřadu zaslat tomuto krajskému úřadu upravený plán odpadového hospodářství se zapracovanými připomínkami. Případné úpravy POHo by měly být projednány se všemi, na přípravě POHo, zúčastněnými subjekty.
- Rozsah připomínek bude vycházet ze závazné části POH kraje, resp. z vyhlášky kraje, kterým se POH kraje vyhláší.
- Obec může Plán odpadového hospodářství nebo jeho cíle vyhlásit obecní vyhláškou.

7. Doporučení a informace pro krajské úřady sdělující připomínky k POH původce

Krajský úřad hodnotí, zda návrh POH původce odpadů obsahuje náležitosti stanovené zákonem a prováděcím právním předpisem a zda je v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje a její změnou. Soulad se závaznou částí hodnotí pro jednotlivé cíle stanovené v POH původce s konkrétními cíli POH kraje a pro způsoby nakládání s odpady (způsoby využití a odstranění původcem produkováných odpadů) porovnáním s technickou vybaveností kraje, cíli stanovenými v POH kraje, pro využití jednotlivých odpadů nebo skupin odpadů. Přednostní využívání odpadů v souladu s § 11 odst. 2 zákona nemůže krajský úřad vyžadovat, pokud není v kraji dostatečné vybavení (technické zázemí, počet zařízení k využívání odpadů) nebo je pro původce ekonomicky zjevně nevýhodné. Tyto skutečnosti musí být i se zdůvodněním v POH uvedeny, včetně možné varianty využití odpadů v zařízeních lokalizovaných v jiných krajích.

Příslušný krajský úřad do 3 měsíců ode dne obdržení návrhu POH sdělí původci odpadů své připomínky. Na tento proces se nevztahuje správní řád (viz společné ustanovení § 82 odst. 1 zákona o odpadech).

8. Doporučená formální úprava

Obecná pravidla pro POH původce - obce:

- Texty (včetně tabulek v textu) ve formátu Microsoft Word 2000 nebo 2002.
- Samostatné tabulky v přílohách v datovém formátu Microsoft Excel 2000 nebo 2002 nebo ve formátu Microsoft Word 2000 nebo 2002.
- Grafické výstupy ve formátu JPG nebo TIFF. Fonty písma Times New Roman 12, Mapové přílohy – podle možností zpracovatele.

9. Seznam tabulek

Tabulka č. 4.1.1 – Celková produkce odpadů (název obce) v období 2000 - 2003

Tabulka č. 4.1.1a) – Celková produkce odpadů vznikajících na katastrálním území (název obce) v období 2000 - 2003

Tabulka č. 4.1.2 – Celková produkce komunálních odpadů (název obce) v období 2000 - 2003

Tabulka č. 4.1.3 – Celková produkce nebezpečných odpadů (název obce) v období 2000 - 2003

Tabulka č. 4.1.3a) – Celková produkce nebezpečných odpadů vznikajících na katastrálním území (název obce) v období 2000 - 2003

Tabulka č. 4.1.4 – Identifikace hlavních druhů NO*(název obce) v období 2000 - 2003

Tabulka č. 4.1.5 – Způsob nakládání s odpady (název obce) v roce 2003

Tabulka č. 4.1.5 a) – Způsob nakládání s odpady (název obce) v roce 2003

Tabulka č. 4.1.6 – Celková produkce a nakládání s odpady (název obce) v roce 2003

Tabulka č. 4.1.6 a) – Celková produkce a nakládání s odpady (název obce) v roce 2003

Tabulka č. 4.1.7 – Celková produkce a nakládání s komunálními odpady (název obce) v roce 2003

Tabulka č. 4.1.8 – Množství vytríděného odpadu z komunálního odpadu (název obce) v období 2002 - 2003

Tabulka č. 4.1.9 – Provozovaná zařízení k nakládání s odpady

Tabulka č. 4.1.10 – Provozovaná zařízení k nakládání s komunálními odpady (KO)

Tabulka č. 4.1.11 – Kvantifikovaný popis vývoje celkové produkce komunálních a dalších odpadů (název obce)

Tabulka č. 4.1.12 – Vyhodnocení stávajícího způsobu nakládání s odpady (název obce) v roce 2003 – neshody

Tabulka č. 4.1.12a) - Vyhodnocení stávajícího způsobu nakládání s odpady (název obce) v roce 2003 – neshody

Tabulka č. 4.1.13 – Porovnání POH (název obce) se závaznou částí POH kraje

Tabulka č. 4.1.14 - Přehled cílů a opatření (programů) k jejich realizaci

Tabulka č. 4.1.15 – Příjmy a výdaje (název obce) na OH v období 2002 - 2003

10. Používané zkratky:

ČR – Česká republika

KO – komunální odpad

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

NNO – Nevládání nezisková organizace

OH – odpadové hospodářství

POH ČR – Plán odpadového hospodářství České republiky

POHk – Plán odpadového hospodářství kraje

POHo – Plán odpadového hospodářství obce
 POHp – Plán odpadového hospodářství původce
 RP POH ČR – Realizační program Plánu odpadového hospodářství České republiky

11. Přílohy

Příloha č. 1 - Přehled kódů nakládání s odpady

Způsob nakládání s odpady	Kód
Využívání odpadů	
Využití odpadu způsobem obdobným jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie	R1
Získání /regenerace rozpouštědel	R2
Získání/regenerace organických látek, které se nepoužívají jako rozpouštědla (včetně kompostování a dalších biologických procesů)	R3
Recyklace/znovuzískání kovů a kovových sloučenin	R4
Recyklace/znovuzískání ostatních anorganických materiálů	R5
Regenerace kyselin a zásad	R6
Obnova látek používaných ke snižování znečištění	R7
Získání složek katalyzátorů	R8
Rafinace použitých olejů nebo jiný způsob opětného použití olejů	R9
Aplikace do půdy, která je přínosem pro zemědělství nebo zlepšuje ekologii	R10
Využití odpadů, které vznikly aplikací některého z postupů uvedených pod označením R1 až R10	R11
Předúprava odpadů k aplikaci některého z postupů uvedených pod označením R1 až R11	R12
Odstraňování odpadů	
Ukládání v úrovni nebo pod úroveň terénu (skládkování)	D1
Úprava půdními procesy (např. biologický rozklad kapalných odpadů či kalů v půdě apod.)	D2
Hlubinná injektáž (např. injektáž čerpatelných kapalných odpadů do vrtů, solných komor nebo prostor přírodního původu apod.)	D3
Ukládání do povrchových nádrží (např. vypouštění kapalných odpadů nebo kalů do prohlubní, vodních nádrží, lagun apod.)	D4
Ukládání do speciálně technicky provedených skládek (např. ukládání do oddělených, utěsněných, zavřených prostor izolovaných navzájem i od okolního prostředí apod.)	D5
Biologická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým z postupů uvedených pod označením D1 až D12	D8
Fyzikálně-chemická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým z postupů uvedených pod označením D1 až D12 (např. odpařování, sušení, kalcinace)	D9
Spalování na pevnině	D10
Konečné či trvalé uložení (např. ukládání v kontejnerech do dolů)	D12

Úprava složení nebo smíšení odpadů před jejich odstraněním některým z postupů uvedených pod označením D1 až D12	D13
Úprava jiných vlastností odpadů (kromě úpravy zahrnuté do D13) před jejich odstraněním některým z postupů uvedených pod označením D1 až D13	D14
Ostatní	
Využití odpadů na rekultivace, terénní úpravy apod.	N1
Předání kalů ČOV k použití na zemědělské půdě	N2
Předání jiné oprávněné osobě (kromě přepravce, dopravce) nebo jiné provozovně	N3
Zůstatek na skladu k 31. 12. vykazovaného roku	N5
Dovoz odpadu	N6
Vývoz odpadu	N7

Pozn.: - za třídění se nepovažuje oddělené ukládání různých druhů odpadů při jejich vzniku.
- v tabulce nejsou použity kódy těch způsobů, které jsou v ČR zakázány nebo nepřichází v úvahu.

Zdroj: Tabulka č. 11 uvedená v příloze č. 20 k vyhlášce MŽP č. 383/2001 Sb.

Příloha č. 2 - Doporučené rozšíření obsahu Plánu odpadového hospodářství původce – obce

Komentář:

Obec může při zpracování POHo využít i navržené rozšíření obsahu POHo. Pokud se rozhodne pro zpracování širší verze POHo, využije následující části metodického návodu:

Geografická, demografická, hospodářská, environmentální a územní charakteristika obce

Geografická, demografická, hospodářská a územní charakteristika obce

Environmentální situace obce (voda, ovzduší, ochrana přírody, staré zátěže)

Dosavadní koncepční práce v OH zpracované pro obec a jejich zhodnocení z hlediska zvýšení kvality systému OH v obci

Komentář:

V případě rozšíření zařadit jako úvodní, nečíslované kapitoly, na začátek kap. F, před část F.1 Produkce

Analýza strategických dokumentů obce

Komentář:

Popisná analýza strategických dokumentů obce, které byly v obci zpracovány a mají přímý nebo zprostředkovaný vztah k Plánu odpadového hospodářství obce (svazku obcí), např. územní plán, energetická koncepce a další rozvojové dokumenty zpracované v obci v posledních 5 letech s časovým výhledem odpovídajícím době platnosti POHo, tj. min. do roku 2010 – seznam (popis) rozvojových aktivit, které ovlivní nebo mohou ovlivnit POHo a rozsah jejich realizace.

V případě rozšíření zařadit jako úvodní, nečíslované kapitoly, na začátek kap. F, před část F.1 Produkce

Rozšíření části F.1. Produkce

Komentář:

Rozšíření se týká rozsahu zpracovávané analýzy. V rozšířené části jsou analyzována data o produkci odpadů a nakládání se všemi odpady vznikajícími na katastrálním území obce, tzn. i těch, jejich producentem není obec.

- Tabulka č. 4.1.1a) – Celková produkce odpadů vznikajících na katastrálním území (název obce) v období 2000 - 2003

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce [t/rok]				Změna produkce [%]			Měrná produkce v roce 2003 [kg/obyv]*
			2000	2001	2002	2003	01/00	02/01	03/02	

Zdroj dat: Evidence odpadů obce (název obce)

*vztaheno k počtu obyvatel obce v daném roce

Komentář:

Výčet a vykazované množství **všech druhů odpadů** (slovně a číselně označené podle Katalogu odpadů) vznikajících na katastrálním území obce – svazku obcí u všech původců odpadů v období 2000 – 2003, uvedeno v t/rok a v procentech meziroční změny, přičemž výchozím rokem porovnání je vždy předešlý rok, který představuje 100 %.

Hodnoty v tabulce doplnit stručným vysvětlujícím komentářem a označit v tabulce odpady s největší dynamikou změny (nárůstu nebo poklesu), přičemž výchozím rokem porovnání je vždy předešlý rok, který představuje 100 %. Významnou změnu produkce vždy komentovat.

Měrnou produkci stanovit v kg na obyvatele vztahenou k počtu obyvatel obce v daném roce.

V případě rozšíření zařadit do kapitoly F.1 Produkce, za tabulku č. 4.1.1, jako tabulku č.4.1.1a).

- Tabulka č. 4.1.3a) – Celková produkce nebezpečných odpadů vznikajících na katastrálním území (název obce) v období 2000 - 2003

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce [t/rok]				Změna produkce [%]			Měrná produkce v roce 2003 [kg/obyv]*
			2000	2001	2002	2003	01/00	02/01	03/02	

Zdroj dat: Evidence odpadů obce (název obce)

*vztaheno k počtu obyvatel v daném roce

Komentář:

Výčet a vykazované množství **všech druhů nebezpečných odpadů** (slovně a číselně označené podle Katalogu odpadů) vznikajících na katastrálním území obce – svazku obcí u všech původců odpadů v období 2000 – 2003, uvedeno v t/rok a v procentech meziroční změny (výběr z tab. č. 4.1.1a), přičemž výchozím rokem porovnání je vždy předešlý rok, který představuje 100 %.

Hodnoty v tabulce doplnit stručným vysvětlujícím komentářem a označit v tabulce odpady s největší dynamikou změny (nárůstu nebo poklesu). Významnou změnu produkce vždy komentovat.

Měrnou produkci stanovit v kg na obyvatele vztaženou k počtu obyvatel obce v daném roce. V případě rozšíření zařadit do kapitoly F.1 Produkce, za tabulku č.4.1.3, jako tabulku č.4.1.3a).

Rozšíření části F.2 Nakládání

- **Tabulka č. 4.1.5 a) – Způsob nakládání s odpady (název obce) v roce 2003**

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Nakládání 2003 [t/rok]				Soulad s POH kraje	
			Kódy R1 – R13	Kódy D1 – D15	Kódy N1 – N7 s výjimkou N3	N3	ano	ne

Zdroj dat: Evidence odpadů obce (název obce)

Komentář:

Nakládání se všemi odpady vyprodukovanými na katastrálním území obce – svazku obcí (slovně a číselně označené podle Katalogu) v období 2003, uvedeno v t/rok. Způsoby nakládání popsat kódy „R, N a D“, dle Přílohy č. 1 Přehled kódů nakládání s odpady.

Ve sloupci soulad s POH kraje se zaznamená soulad současného stavu nakládání pro konkrétní druh odpadu s nakládáním stanoveným v závazné části POH kraje.

V případě rozšíření zařadit do kapitoly F. 2 Nakládání, za tabulku č. 4.1.5, jako tabulku č. 4.1.5a).

- **Tabulka č. 4.1.6 a) – Celková produkce a nakládání s odpady (název obce) v roce 2003**

Popis	Ostatní odpady/2003		Nebezpečné odpady/2003		Odpady celkem/2003	
	[t/rok]	[%]	[t/rok]	[%]	[t/rok]	[%]
Produkce celkem						100 %
Úprava nebo využití (mimo R12), včetně N1, N2						
Skládkování						
Spalování						
Předání jiné oprávněné osobě						

Zdroj dat: Evidence odpadů obce (název obce)

Komentář:

Celková vykazovaná produkce a nakládání se všemi vyprodukovanými odpady na katastrálním území obce – svazku obcí za období 2003, uvedeno v t/rok a v procentech, vyjádřených k celkové produkci odpadů. Způsoby nakládání shrnout do uvedených skupin.

Hodnoty v tabulce doplnit stručným vysvětlujícím komentářem, zejména vysvětlit důvod případného vyššího podílu nakládání ve vztahu k produkci.
V případě rozšíření zařadit do kapitoly F. 2 Nakládání, za tabulku č. 4.1.6, jako tabulku č. 4.1.6a).

Rozšíření části G

Vyhodnocení stávajícího způsobu nakládání s odpady s požadavky stanovenými v zákoně a prováděcích právních předpisech

- **Tabulka č. 4.1.12a) - Vyhodnocení stávajícího způsobu nakládání s odpady (název obce) v roce 2003 – neshody**

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Kód stávajícího způsobu nakládání s odpadem	Neshoda s požadavky zákona

Komentář:

Vyhodnocení stávajícího způsobu nakládání se všemi vyprodukovanými odpady na katastrálním území obce – svazku obcí za období 2003 – neshody.

Tabulka se vyplňuje pouze při identifikované neshodě. Jedná se o výčet pouze těch odpadů, u nichž existuje neshoda stávajícího způsobu nakládání s nimi s požadavky stanovenými v zákoně o odpadech a jeho prováděcích předpisech.

Ve sloupci „Neshoda s požadavky zákona“ se uvede ustanovení (číslo §, odst., písmeno) zákona nebo prováděcího předpisu, vůči němuž byla neshoda identifikována.

Vyhodnotit shodu nebo neshodu je u každého druhu odpadu nutné ve vztahu ke všem požadavkům dotčených předpisů. Upozorňujeme, že proces hodnocení shody je poměrně náročný a předpokládá nejen znalost stávajícího způsobu nakládání, ale zejména znalost příslušných právních předpisů.

V případě rozšíření zařadit do kapitoly G Vyhodnocení stávajícího způsobu..., za tabulku č. 4.1.12, jako tabulku č.4.1.12a).

Rozšíření části K

Způsob organizačního zabezpečení řízení odpadového hospodářství obce včetně seznamu vnitřních dokumentů

Schéma organizace tříděného sběru v obci

Komentář:

Popis nebo grafické schéma organizace tříděného sběru v obci.

V případě rozšíření zařadit do kapitoly K, do části K1.

Přehled nejvýznamnějších původců

Původce odpadů	2002 [t/rok]			2003 [t/rok]		
	Celková produkce odpadů	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Celková produkce odpadů	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady

Komentář:

Přehled nejvýznamnějších původců odpadů působících na území obce a to jak nebezpečných, tak ostatních odpadů. Uvést max. 10 nejvýznamnějších původců, vykazujících hmotnostně nejvyšší produkci odpadů, v tabulce seřadit sestupně.

V případě rozšíření zařadit do kapitoly K, do části K1, za schéma organizace tříděného sběru obce.

Příloha č. 3 - Metodika výpočtu postupného snižování množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO)

Metodika výpočtu postupného snižování množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) ukládaných na skládky byla vytvořena jako metodická pomůcka pro zpracování plánů odpadového hospodářství krajů. Postup výpočtu, resp. měrná množství BRKO přípustná k ukládání na skládky jsou využitelná i pro přípravu POHo. První část metodiky je určena těm zpracovatelům POHo, kteří převezmou uvedené standardní ukazatele. Využitím druhé části metodiky může zpracovatel stanovit požadavky na snižování ukládaného BRKO přesněji, na základě vlastního výpočtu, podloženého znalostmi o složení komunálního odpadu. Metodiku vypracovala Ing. Zdenka Kotoulová – SLEEKO.

1. Úvod

Nový přístup k nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady (dále jen „BRKO“) vyplývá ze **Směrnice Rady 1999/31/ES** z 26. dubna 1999 o skládkách odpadů. Při implementaci „směrnice“ na podmínky ČR byla přijata možnost časového oddálení naplnění cílů postupného snižování množství BRKO ukládaných na skládky. To umožňuje skutečnost, že v roce 1995 bylo v ČR ukládáno na skládky více než 80 % komunálního odpadu.

Opatření k postupnému snižování množství BRKO ukládaných na skládky v ČR jsou zakotvena v § 21 odst. 5 písm. a) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech (dále jen zákon), v podobě seznamů odpadů, které je zakázáno ukládat na skládku a které lze ukládat na skládku pouze za určitých podmínek. Seznamy jsou součástí vyhlášky MŽP č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, přílohy č. 8 a 9.

Na snižování množství BRKO ukládaných na skládky se vztahují zejména **zákazy skládkování** (příloha č. 8 vyhlášky č. 383/2001 Sb.) využitelných odpadů, včetně složek již vyříděných z komunálních odpadů, neupravených odpadů (za úpravu je také považováno třídění odpadu), kompostovatelných odpadů s výjimkou kompostovatelných odpadů v komunálním odpadu, pro něž je stanoven harmonogram postupného omezování jejich ukládání na skládky v bodě 1 přílohy č. 9 a s výjimkou odpadů ukládaných do skládek již provozovaných se zavedenou výrobou bioplynu v souladu s provozním řádem skládky.

V bodě 1 přílohy č. 9 vyhlášky č. 383/2001 Sb. se stanoví: ***Biologicky rozložitelný podíl komunálního odpadu ukládaný na skládky musí být postupně omezován v souladu s harmonogramem stanoveným v programu odpadového hospodářství ČR a krajů (tj. snížit tento podíl do roku 2010 na 75 %, do r. 2013 na 50 % a do r. 2020 na 35 % celkového množství (hmotnosti) biologicky rozložitelného komunálního odpadu vzniklého v roce 1995).***

V souladu s vyhláškou č. 383/2001 Sb. (§ 10 písm. b)) je **biologicky rozložitelným odpadem** jakýkoli odpad, který je schopen anaerobního nebo aerobního rozkladu (např. potraviny, odpad ze zeleně, papír). Za biologicky rozložitelné komunální odpady jsou pak považovány všechny druhy biologicky rozložitelného odpadu ve skupině 20 Katalogu odpadů (vyhláška MŽP č. 381/2001 Sb.). **Patří sem nejen komunální odpad** (tj. odpad z činnosti fyzických osob, jehož původcem je obec), **ale i odpadům z domácností podobné živnostenské a průmyslové odpady, odpady z úřadů, včetně složek odděleného sběru.**

V souladu se zákonem o odpadech (§ 16 odst. 1 písm. e) a § 18 odst. 1 písm. h)) **jednou ze základních povinností původců odpadů**, ale i povinností provozovatelů zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů **je shromažďovat odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií.** Upustit od této povinnosti je možné pouze se souhlasem příslušného krajského úřadu, a to jen v případě, že vzhledem k následnému způsobu využití nebo odstranění odpadů není třídění nebo oddělené shromažďování nutné. Obec jako původce komunálního odpadu může systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území stanovit obecně závaznou vyhláškou obce (§ 17 odst. 2). Fyzické osoby (občané) jsou povinny jednat podle této obecně závazné vyhlášky, pokud odpad samy nevyužijí v souladu se zákonem (§ 17 odst. 4).

Do biologicky rozložitelného komunálního odpadu náleží také odpady papíru a lepenky, jejichž významnou součástí jsou odpady obalů. Na nakládání s odpady z obalů se vedle zákona o odpadech vztahuje zákon č. 477/2001 Sb., o obalech. V této souvislosti jsou důležitá ustanovení § 10 odst. 1 a § 12 o povinnosti zpětného odběru a naplnění požadovaného rozsahu recyklace a využití obalového odpadu všemi, kdo uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky (např. recyklace papíru k 31.12.2005 musí činit 45 %, využití 55 %).

Všeobecnými povinnostmi ze zákona o odpadech jsou předcházet vzniku odpadů, přednostně odpady využívat, přičemž materiálové využití odpadů má přednost před jiným využitím

odpadů (způsoby využívání odpadů viz příloha č. 3 zákona o odpadech). **Pokud v daném čase a místě však neexistují technické nebo ekonomické předpoklady pro využití odpadů či upřednostnění materiálového využití odpadů a postupuje-li se v souladu s plánem odpadového hospodářství**, splnění těchto povinností se nevyžaduje (§ 11 odst. 2 zákona o odpadech).

Rozhodujícím nástrojem pro naplnění strategických cílů ve snižování množství BRKO ukládaných na skládky k roku 2010 a zejména 2013 **jsou plány odpadového hospodářství ČR a krajů**. Opatření v nich obsažená musí směřovat k vytvoření regionálních sítí účelných zařízení pro využívání BRKO respektive úpravu a využívání komunálních a jim podobných odpadů a ke zdokonalení podmínek (nástrojů) pro naplnění jejich kapacit a využití výsledných produktů.

2. Účel metodiky

Účelem metodiky je obsahově sjednotit postup výpočtu cílových množství BRKO přípustných k ukládání na skládky v zákonem stanovených limitech a časových horizontech při zpracování plánů odpadového hospodářství krajů.

Cílem metodiky je zajistit srovnatelné míry pro naplnění cílů ve snižování množství BRKO ukládaných na skládky v rámci krajů a porovnatelnost výsledků při hodnocení a kontrole plnění Plánu odpadového hospodářství kraje.

Metodika současně určuje postup výpočtu vstupních hodnot pro stanovení indikátoru I-24 „Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) ukládaného na skládky vzhledem ke srovnávací základně (1995).“

3. Vymezení BRKO

Za biologicky rozložitelné komunální odpady (BRKO) se považují následující druhy odpadů ve skupině 20 Katalogu odpadů (vyhláška MŽP č. 381/2001 Sb.) nebo v nich obsažené podíly biologicky rozložitelné složky:

- 20 01 01 Papír a lepenka
- 20 01 08 Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven
- 20 01 10 Oděvy
- 20 01 11 Textilní materiály
- 20 01 38 Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37
- 20 02 01 Biologicky rozložitelný odpad (ze zahrad a parků)
- 20 03 01 Směsný komunální odpad
- 20 03 02 Odpad z tržišť
- 20 03 07 Objemný odpad

Patří sem nejen komunální odpad, tj. odpad z činnosti fyzických osob, jehož původcem je obec, ale i odpadům z domácností podobné živnostenské a průmyslové odpady, odpady z úřadů, včetně složek odděleného sběru.

4. Množství BRKO a KO přípustná k ukládání na skládky

Cílová množství BRKO přípustná k ukládání na skládky v souladu s právní úpravou zákona o odpadech se v rámci krajů stanoví na základě:

- měrných množství BRKO a
- projekce počtu obyvatel v kraji zveřejněné ČSÚ (Projekce obyvatelstva do roku 2030, ČSÚ, 2000).

Měrná množství BRKO přípustná k ukládání na skládky představují:

- 112 kg na obyvatele za rok k roku 2010,
- 75 kg na obyvatele za rok k roku 2013,
- 53 kg na obyvatele za rok k roku 2020.

Pro výpočet cílových množství BRKO přípustných k ukládání na skládky v kraji a pro jejich přepočítání na komunální odpad (dále jen KO) je určena tabulka 1. **Cílová množství BRKO** (tabulka 1, sl. 4) **jsou srovnávací základnou pro hodnocení vývoje ve snižování množství BRKO ukládaných na skládky v krajích a ČR.**

Tabulka 1. Množství BRKO a KO přípustná k ukládání na skládky v kraji

Rok	Měrná množství BRKO (kg/obyv. a rok)	Počet obyvatel	Cílová množství BRKO (t/rok)	Koeficient BRO	Cílová množství KO (t/rok)
2010	112			0,45	
2013	75			0,55	
2020	53			0,60	

Přepočítání cílových množství BRKO přípustných k ukládání na skládky na komunální odpad (KO) se provede na základě koeficientu podílu biologicky rozložitelného odpadu (BRO) v komunálním odpadu podle následujícího vzorce:

$$M(KO)_t = \frac{M(BRKO)_t}{k_{(BRO)_t}}$$

kde,

$M(KO)_t$ ..... množství komunálního odpadu v daném časovém období v tunách za rok,

$M(BRKO)_t$ ... množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů v daném časovém období v tunách za rok,

$k_{(BRO)_t}$ ..... koeficient podílu biologicky rozložitelného odpadu v komunálním odpadu v daném časovém období,

t ..... index časového období.

Koeficienty podílu biologicky rozložitelného odpadu (BRO) v komunálním odpadu představují hodnoty uvedené v tabulce 1, sl. 5.

Pro přepočítání cílových množství BRKO na komunální odpad může kraj použít vlastní koeficienty podílu biologicky rozložitelného odpadu v komunálním odpadu, které stanoví prokazatelným způsobem a jejichž hodnota nebude představovat odchylku vyšší než 20 % od průměru stanoveného v této metodice (tabulka 1, sl. 5).

5. Postup při stanovení vlastních koeficientů BRO v kraji

Postup při stanovení vlastních koeficientů podílu biologicky rozložitelného odpadu v komunálním odpadu (koeficientů BRO) uvedený v tomto bodě 5 metodiky je současně postupem pro projekci vývoje indikátoru I-24 (bod 6 metodiky).

Za účelem stanovení koeficientů BRO v podmínkách kraje je nezbytné zpracovat:

- 1) projekci produkce (tuhých) komunálních odpadů s časovým horizontem odpovídajícím minimálně horizontu zpracování POH kraje, tj. do roku 2012 (2013),
- 2) projekci odděleně sbíraných druhů odpadů ve vztahu k obalovému zákonu (papír, plasty, sklo),
- 3) projekci ostatních odděleně sbíraných druhů odpadů zejména odděleného sběru bioodpadů,
- 4) projekci produkce (tuhých) komunálních odpadů s promítnutím vývoje všech odděleně sbíraných druhů.

Na základě provedených projekcí se pak určí koeficienty BRO u těch druhů komunálních odpadů, které jsou v souladu se zákonem o odpadech přípustné k ukládání na skládky, tj. směsný komunální odpad, odpad z tržišť, objemný odpad.

Pro stanovení příslušných projekcí je určena následující tabulka 2 „Projekce produkce (tuhých) komunálních odpadů“. Tabulky 3, 4 a 5 obsahují pomocné údaje pro provedení příslušných projekcí. Ke stanovení koeficientů BRO je určena tabulka 6.

Tabulka 2. Projekce produkce (tuhých) komunálních odpadů

Číslo řádku	Kat.č. odpadu	Název odpadu	Množství odpadu v roce (v tunách)		
			2000 (2001)	2010	2013
1	20 01 01	Papír a lepenka			
2	20 01 02	Sklo			
3	20 01 08	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven			
4	20 01 10	Oděvy			
5	20 01 11	Textilní materiály			
6	20 01 38	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37			
7	20 01 39	Plasty			
8	20 01 40	Kovy			
9	20 02 01	Biologicky rozložitelný odpad (ze zahrad a parků)			
10	20 03 01	Směsný komunální odpad			
11	v tom:	Papír a lepenka			
12		Plasty			
13		Sklo			
14		Kovy			
15		Bioodpad			
16		Textil			
17		Minerální odpad ¹⁾			
18		Nebezpečný odpad			
19		Spalitelný odpad ²⁾			
20		Jemný podíl ³⁾			
21	20 03 02	Odpad z tržišť			
22	20 03 07	Objemný odpad			
23	20 00 00	Komunální a jemu podobný odpad celkem			
24	20 03 04	Kal ze septiků a žump			
25		Tuhý komunální a jemu podobný odpad celkem (bez kalů ze septiků a žump)			

¹⁾ minerální odpad tvoří zbytky keramiky, kameny, případně škvára,

²⁾ spalitelným odpadem jsou zejména použité hygienické potřeby, dále kůže, korek, dřevo, pryž,

³⁾ jemný podíl tvoří podsítné frakce obvykle menší než 40 mm, sledované při analýzách skladby směsného komunálního odpadu.

Údaje uvedené v tabulce 2 se získají:

- z databáze Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) údaje o současné produkci (rok 2000, 2001) pro katalogovými čísly vymezené druhy odpadů,
- propočtem na základě výsledků analýz skladby směsného komunálního odpadu prováděných ve vybraných lokalitách kraje nebo na základě výsledků analýz skladby směsného komunálního odpadu prováděných ve vybraných lokalitách na území ČR v rámci výzkumného projektu VaV/720/2/00 uvedených v tabulce 3 v podobě standardních ukazatelů,
- odborným odhadem vývoje produkce jednotlivých druhů odpadů včetně látkového složení směsného komunálního odpadu k roku 2010 a 2013, přičemž v podmínkách ČR je do roku 2013 očekáván nárůst celkového množství tuhého komunálního a jemu podobného odpadu (tj. odpadu bez kalů ze septiků a žump) v rozpětí 1 až 3 % ročně

v závislosti na tempech ekonomického růstu a spotřeby domácností v jednotlivých krajích.

Tabulka 3. Ukazatele skladby směšného komunálního odpadu

Látková skupina	Podíl látkových skupin v odpadu (% hmotnostní), průměrné hodnoty			
	Sídlištní zástavba velkých měst	Sídlištní zástavba menších měst	Smíšená zástavba měst	Vesnická zástavba ¹⁾
Papír, lepenka	18,1	20,8	26,2	5,5
Plasty	14,1	16,8	17,1	7,7
Sklo	8,5	5,8	6,7	5,3
Kovy	3,6	3,1	3,2	4,8
Bioodpad	19,6	20,4	17,6	6,9
Textil	6,0	6,9	5,2	2,4
Minerální odpad	2,0	0,8	2,4	4,3
Nebezpečný odpad	0,6	1,1	0,4	0,5
Spalitelný odpad	13,4	7,0	7,2	6,8
Jemný podíl odpadů	14,1	17,3	14,0	55,8
<i>Celkem</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>

¹⁾ zástavba vytápěná převážně tuhými palivy

Zdroj: výsledky VaV/720/2/00

Ukazatele uvedené v tabulce 3 jsou podkladem pro stanovení současného látkového složení směšného komunálního odpadu (kat. č. 20 03 01) v případě, že kraj nemá vlastní aktuální údaje o složení směšného komunálního odpadu.

Současné množství dané látkové skupiny ve směšném komunálním odpadu se pomocí ukazatelů v tabulce 3 stanoví propočtem za užití podílu počtu obyvatel v základních typech obytné zástavby v kraji. Obvykle se rozlišují dva základní typy obytné zástavby podle způsobu vytápění, tj. zástavba s centrálním zásobováním teplem nebo zástavba vytápěná lokálně plynem, elektrickou energií aj., pro kterou se užití ukazatele sídlištní zástavby a zástavba vytápěná převážně tuhými palivy, kde se užití ukazatele vesnické zástavby. Propočtení se provede podle následujícího vzorce:

$$m(\text{LS})_j = 0,01 \cdot \frac{M}{a} \cdot \sum_{j,k} g_j \cdot a_k$$

kde,

$m(\text{LS})_j$ ... množství dané látkové skupiny ve směšném KO v daném roce v tunách,

M ..... celkové množství směšného KO v daném roce v tunách,

a ..... celkový počet obyvatel v kraji v daném roce,

g_j ..... podíl dané látkové skupiny na celkovém množství směšného KO v daném roce v % hmotnostních,

a_k ..... počet obyvatel v kraji v daném typu obytné zástavby v daném roce,

j ..... index látkové skupiny ve směšném KO,

k ..... index typu obytné zástavby.

Obdobným postupem se stanoví množství látkové skupiny k roku 2010 a 2013 s tím rozdílem, že se nejprve určí vývoj produkce směsného komunálního odpadu a vývoj podílu látkových skupin (% hmotnostní) ve směsném komunálním odpadu.

Následně ještě před vyplněním tabulky 2 se odborným odhadem stanoví vývoj množství odděleně sbíraných druhů komunálního odpadu k roku 2010 a 2013 ve vztahu k zákonu o obalech (viz tabulka 4) a ostatních odděleně sbíraných druhů zejména bioodpadů, který se promítne ve snížení množství v jednotlivých látkových skupinách a celkově u směsného komunálního odpadu (kat. č. 20 03 01) a v navýšení množství u příslušných druhů odpadů získaných odděleným sběrem.

Tabulka 4. Požadovaný rozsah recyklace a využití obalového odpadu

Obaly	k 31.12.2005 ¹⁾		k 31.12.2012 ²⁾	
	Recyklace (% hmotn.)	Celkové využití (% hmotn.)	Recyklace (% hmotn.)	Celkové využití (% hmotn.)
z papíru	45	55	60	
Ze skla	80	80	60	
z plastů	15	25	22,5	
z kovů	25	25	25 – 50	
Celkem	45	52	55 – 80	60 - 80

¹⁾ rozsah požadovaný ze zákona č. 477/2001 Sb., o obalech,

²⁾ návrhy na novelizaci Směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

Pro výsledné hodnoty koeficientů podílu biologicky rozložitelného odpadu ve zbytkovém komunálním odpadu ukládaném na skládky (koeficientů BRO) je určena tabulka 6. Hodnoty koeficientů BRO v tabulce 6 se stanoví:

- za užití údajů z tabulky 2 „Projekce produkce (tuhých) komunálních odpadů“ v konečné podobě s promítnutím vlivu odděleně sbíraných druhů komunálního odpadu a
- za užití koeficientů podílu biologicky rozložitelného odpadu v jednotlivých látkových skupinách a příslušných druzích komunálního odpadu uvedených v tabulce 5.

Tabulka 5. Koeficienty podílu biologicky rozložitelného odpadu

Katalogové číslo	Název odpadu	Koeficienty BRO		
		2000 (2001)	2010	2013
20 03 01	Směsný komunální odpad	výpočet	výpočet	Výpočet
V tom:	Papír a lepenka	1	1	1
	Plasty	0	0	0
	Sklo	0	0	0
	Kovy	0	0	0
	Bioodpad	1	1	1
	Textil	0,5	0,4	0,4
	Minerální odpad	0	0	0
	Nebezpečný odpad	0	0	0
	Spalitelný odpad	0,5	0,5	0,4
	Jemný podíl	0,4	0,5	0,6
20 03 02	Odpad z tržišť	0,75	0,80	0,80
20 03 07	Objemný odpad	0,30	0,50	0,70

Pro stanovení výsledných hodnot koeficientů podílu biologicky rozložitelného odpadu ve zbytkovém komunálním odpadu ukládaném na skládky (koeficientů BRO) je určena tabulka 6. Koeficienty v této tabulce se určí podle vzorce:

$$k_{(KO)t} = 0,01 \cdot \sum g(LS,DR)_t \cdot k_{(LS,DR)t}$$

kde,

$k_{(KO)t}$ ..... koeficient podílu biologicky rozložitelného odpadu v KO v daném období,

$g(LS,DR)_t$ ... podíl dané látkové skupiny nebo druhu odpadu v KO v daném období % hmotnostních (viz tabulka 3),

$k_{(LS,DR)t}$ ..... koeficient podílu biologicky rozložitelného odpadu dané látkové skupiny nebo druhu v daném období (viz tabulka 5),

t ..... index časového období.

Tabulka 6. Koeficienty podílu biologicky rozložitelného odpadu v KO ukládaných na skládky

Číslo řádku	Katal.č. odpadu	Název odpadu	Koeficienty BRO v KO		
			2000 (2001)	2010	2013
1	20 03 01	Směsný komunální odpad			
2	v tom:	Papír a lepenka			
3		Plasty			
4		Sklo			
5		Kovy			
6		Bioodpad			
7		Textil			
8		Minerální odpad			
9		Nebezpečný odpad			
10		Spalitelný odpad			
11		Jemný podíl			
12	20 03 02	Odpad z tržišť			
13	20 03 07	Objemný odpad			
14		Celkem KO			

Hodnoty údajů na ř. 14, v tabulce 6 jsou hodnotami vlastních (krajských) koeficientů podílu biologicky rozložitelného odpadu v komunálním odpadu (koeficientů BRO). V případě, že tyto hodnoty nevykazují odchylku od průměrných hodnot uvedených v této metodice v tabulce 1, sl. 5 vyšší než 20 %, jsou považovány za hodnoty přípustné pro určení množství KO v kraji k ukládání na skládky. Pokud odchylka je vyšší než 20 %, pak je nutná korekce takto stanovených hodnot koeficientů BRO. Cílová množství BRKO přípustná k ukládání na skládky stanovená v tabulce 1, sl. 4 se tímto propočtem podle bodu 5 metodiky nemění.

6. Hodnocení naplnění cílů daných Směrnicí 1999/31/ES pro BRKO

*Pro hodnocení a kontrolu plnění cílů ve snižování množství BRKO ukládaných na skládky je v rámci „Metodického pokynu odboru odpadů MŽP ke zpracování Plánu odpadového hospodářství kraje“ určen **indikátor**:*

I – 24 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) ukládaného na skládky vzhledem ke srovnávací základně (1995) v % hmotnostních.

Podíl (množství) BRKO ukládaného na skládky k roku 2000 (2001) se zjišťuje z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) za užití koeficientů podílu biologicky rozložitelného odpadu v tabulce 7 pro rok 2000 (2001). Výhled v roce 2010 a 2013 se stanoví na základě projekce vývoje množství komunálních odpadů ukládaných na skládky a za užití koeficientů podílu biologicky rozložitelného odpadu postupem uvedeným v bodě 5 této metodiky nebo za užití koeficientů uvedených v tabulce 7.

Tabulka 7. Koeficienty podílu biologicky rozložitelného odpadu v KO ukládaném na skládky

Katalogové číslo	Název druhu	Koeficienty BRO v KO ukládaném na skládky		
		2000 (2001)	2010	2013
20 01 01	Papír a lepenka	1	1	1
20 01 08	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	1	1	1
20 01 10	Oděvy	0,75	0,60	0,60
20 01 11	Textilní materiály	0,75	0,50	0,40
20 01 38	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37	1	1	1
20 02 01	Biologicky rozložitelný odpad (ze zahrad a parků)	1	1	1
20 03 01	Směsný komunální odpad	0,48	0,54	0,56
20 03 02	Odpad z tržišť	0,75	0,80	0,80
20 03 07	Objemný odpad	0,30	0,50	0,70

Koeficienty podílu biologicky rozložitelného odpadu v jednotlivých druzích BRKO uvedené v tabulce 7 budou pro účely sledování a hodnocení vývoje ve snižování množství BRKO ukládaného na skládky MŽP hodnoceny a průběžně vyhlášovány ve Věstníku MŽP.

Srovnávací základnou se rozumí cílová množství BRKO přípustná k ukládání na skládky v tunách za rok, která představují:

V podmínkách	r. 2010	r. 2013	r. 2020
a) ČR	1 147 500 t	765 000 t	535 500 t
b) kraje	údaj z tab. 1, sl. 4 této metodiky	údaj z tab. 1, sl. 4 této metodiky	údaj z tab. 1, sl. 4 této metodiky

Úroveň snižování množství BRKO ukládaných na skládky bude MŽP na základě evidence odpadů v ISOH každý rok hodnocena a výsledky vyhodnocení budou zveřejňovány. V případě nedodržení stanovených cílů pro snižování množství BRKO ukládaného na skládky budou přijata legislativní opatření a případně i jiná opatření, která zabezpečí plnění stanovených cílů.

V další části metodiky je uveden modelový příklad stanovení hodnot indikátoru I-24 určeného k posouzení cílů ve snižování množství BRKO ukládaných na skládky.

Modelový příklad výpočtu indikátoru I-24 „Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) ukládaného na skládky vzhledem ke srovnávací základně (1995) v % hmotnostních“

1) Postup stanovení množství BRKO ukládaných na skládky je uveden v následující tabulce:

Katalogové číslo	Název druhu	Produkce odpadu v r. 2001 (t/rok)	Množství odpadu ukládané na skládky v r. 2001 (t/rok)	Koeficient BRO pro r. 2001	Množství BRKO ukládané na skládky v r.2001 (t/rok)
20 01 01	Papír a lepenka	4 000	300	1	300
20 01 08	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	1 000	100	1	100
20 01 10	Oděvy	500	200	0,75	150
20 01 11	Textilní materiály	200	100	0,75	75
20 01 38	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37	200	100	1	100
20 02 01	Biologicky rozložitelný odpad (ze zahrad a parků)	7 000	500	1	500
20 03 01	Směsný komunální odpad	140 000	140 000	0,48	67 200
20 03 02	Odpad z tržišť	700	500	0,75	375
20 03 07	Objemný odpad	20 000	15 000	0,30	4 500
Celkem	Komunální a podobný odpad	173 600	156 800		73 300

2) Přípustná množství BRKO k ukládání na skládky k roku 2010:

se převezmou z tabulky 1, sl. 4 této metodiky a představují (112 kg na obyvatele za rok x např. 600 000 obyvatel x 0,001) **67 200 t/rok**.

$$3) \text{ Indikátor I-24} = \frac{73\,300}{67\,200} = \mathbf{1,09}$$

4) **Hodnocení:** množství BRKO ukládaná na skládky, stanovená pro rok 2010 jsou již v roce 2001 překračována o 9 %.